

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK

jaarverslag 2011

INHOUDSTAFEL

■ VOORWOORD	3
■ 2011: DRUK, DRUKKER, DRUKST ...	5
■ KLACHTENBEHANDELING	8
■ OVERZICHT BESLISSINGEN 2010	15
■ SAMENSTELLING RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK	20

VOORWOORD

In oktober van dit jaar bestaat de Raad voor de Journalistiek tien jaar. Ongelooflijk hoe snel de Raad een maatschappelijk instituut geworden is. In 2012 kan niet meer over kwaliteit in de journalistiek gesproken worden zonder dat daarbij ook aan de Raad gedacht wordt. Reden tot vreugde dus, een viering kan alleen maar stimulerend werken. Zeggen dat de Raad een maatschappelijk instituut geworden is, wijst gelukkig niet op verburgerlijking of ontkiemende sclerose. Dat zou strijden met alles waarvoor de Raad sedert afgelopen tien jaar staat. De Raad wil net het tegendeel: soepelheid, snelheid, bemiddeling, verfijning van het journalistieke handelen versus starheid, strenge procedures, omhooggestoken vingertje en passe-partoutregels.

Met genoegen mogen wij opnieuw vaststellen dat het publiek de weg naar de Raad gevonden heeft. De nieuwe en vooral toegankelijke code werpt hier vruchten af. De burger weet waar hij terecht kan en waarvoor, niet het minst dankzij de even toegankelijke site van de Raad. Weliswaar kwam daardoor in één jaar tijd veel meer werk bij, maar tegelijk evenveel kansen om de broodnodige journalistieke ethiek te verfijnen en - vooral - steeds verder te laten doordringen op de redacties. Daarover bestaat binnen de Raad een consensus, en zelfs unanimititeit.

Wim Criel
Voorzitter

Verfijning en nuance brachten de Raad in 2011 tot een paar uitspraken die onthouden mogen worden. Er was de poll rond het proces van de parachutemoord, waar de grens tussen informatie en sensatie verkend werd. Is een poll rond het lot van een terecht staande beschuldigde informatie of niet meer dan een pronostiek zonder informatiewaarde? De Raad dacht het laatste en meende dat dergelijke poll over schuld of onschuld een inbreuk vormde op de menselijke waardigheid van de beschuldigde. In de nasleep van dit proces uit 2010, waar de pers in conflict kwam met de voorzitter van het hof van assisen, diende de Raad in 2011 een advies te verlenen over het verbod dat dezelfde voorzitter aan de VRT had opgelegd om bepaalde beelden uit te zenden en zelfs om tekeningen te maken in de zaak Ronald Jansen. De Raad oordeelde dat deze nogal onwezenlijke 'ordemaatregel' té verregaand was en strijdig met het recht op informatie. Tegelijk werd Justitie nogmaals met aandrang opgeroepen tot dialoog over normale relaties tussen pers en justitie. Na een klacht van Freddy Horion werd uitgesproken dat het recht op vergetelheid niet kan ingeroepen worden door mensen die, zoals een Freddy Horion, zichzelf te pas en te onpas in de schijnwerpers projecteren en daardoor onvermijdelijk in het collectief geheugen blijven hangen.

Dat het recht op vergetelheid nochtans een acuut probleem wordt door de komst van de zoekrobots, is ook de Raad niet ontgaan. Ongetwijfeld zal de Raad hieraan speciale aandacht moeten besteden en richtbakens moeten uitzetten. Meest mediageniek was de Leterme-sms-zaak, waar de Raad duidelijk stelde dat wanneer een medium het maatschappelijk belang inroept om in te breken in de privacy van een publiek persoon, dat medium daarover transparant moet zijn en – ook aan de lezer – duidelijk moet aangeven waarin dat belang dan wel bestaat. Met deze uitspraken over concrete gevallen werd de journalistiek weer wat duidelijker verwoord.

Aansluitend op de viering van tien jaar Raad voor de Journalistiek ontvangt de Raad dit jaar ook de *Alliance of independant Press Councils of Europe*. De AIPCE is een bijzonder nuttig forum van uitwisseling van ervaring en opinie over journalistieke ethiek en de vraag hoe die te bewerkstelligen. De *Alliance* ontvangt jaarlijks zo'n dertig delegaties uit zeer verschillende landen, van het noorden tot het zuiden en het oosten tot het westen van Europa, maar ook ruim daarbuiten. Ervaringen in oudere democratieën worden uitgewisseld met die in jongere democratieën. Waarbij één zaak steeds oplicht: democratie en persvrijheid zijn recht evenredig met elkaar. Waar weinig of geen persvrijheid is, staat ook de democratie op een laag pitje. Een forum zoals AIPCE is dan ook een factor van democratie. We heten de leden van AIPCE daarom graag welkom in Vlaanderen.

Wim Criel

Voorzitter Raad voor de Journalistiek

2011: DRUK, DRUKKER, DRUKST ...

Sinds de publicatie van onze journalistieke code in 2010 heeft het publiek definitief de weg gevonden naar de Raad voor de Journalistiek. 2011 was dan ook het drukste jaar sedert de oprichting van de Raad in 2002.

We mochten niet minder dan 75 nieuwe klachten in ontvangst nemen. Dat is niet alleen het hoogste aantal klachten tot op heden, het betekent ook een stijging met ruim 50 % in vergelijking met het jaar voordien. Ook het aantal beslissingen van de Raad steeg naar een hoogtepunt. Niet minder dan 23 uitspraken en drie adviezen heeft de Raad geformuleerd, en ook hier is er sprake van gevoelige toename.

Meerdere uitspraken waren voor de Raad aanleiding om beroepsregels te verfijnen en scherp te stellen, onder meer in verband met de vereiste van wederhoor, het respect voor de privacy van slachtoffers, het zogenoemde *droit à l'oubli*, de toepassing van alias- en undercoverjournalistiek en het gebruik van opiniepeilingen naar aanleiding van gerechtszaken. Meerdere beslissingen van de Raad konden bovendien ook rekenen op veel mediabelangstelling, zoals de uitspraak over de publicatie van sms-berichten van gewezen premier Leterme, de uitspraak over het plagiaat van een seksuologe en meer in het algemeen de zaken waar bekende figuren uit diverse sectoren bij betrokken waren: Goedele Liekens, Ilse De Meulemeester, Siegfried Bracke en Freddy Horion... Verderop in dit jaarverslag worden de beslissingen van de Raad kort toegelicht.

Ook het aantal vragen ging in stijgende lijn. Op het secretariaat zijn in totaal 139 inhoudelijke vragen binnengekomen over een of ander onderwerp van de journalistieke ethiek. Dat waren er 28 meer dan in 2010. De vragen konden allemaal binnen een termijn van drie weken worden beantwoord. Zoals de vorige jaren kwamen ze vooral van studenten of docenten, die ons in totaal 47 keer raadpleegden over een kwestie van journalistieke ethiek of over de werking van de Raad. Voorts hadden ook 32 journalisten of mediabedrijven een vraag in verband met de beroepsethiek of over mediarecht. Er kwamen 31 vragen binnen van mensen die wilden vernemen op welke manier ze konden reageren op berichtgeving zonder daarom meteen klacht in te dienen. Acht vragen werden gesteld door woordvoerders of persverantwoordelijken, en zes door politici of gemeentebesturen. We hebben ook herhaaldelijk vragen beantwoord van mensen of instellingen die als tussenpersoon fungeren: vier vragen werden gesteld door een advocaat, twee door het centrum voor gelijke kansen en racismebestrijding, en telkens één door het kinderrechtencommissariaat, een dienst slachtofferhulp en het steunpunt algemeen welzijnswerk.

In enkele gevallen heeft de vraagstelling overigens geleid tot een tussenkomst door de ombudsman bij het betrokken medium, zonder dat de vraagsteller daarom een formele klacht had ingediend. Zo is er na onze bemiddeling eenmaal een artikel van een website verwijderd, en werd ook eenmaal een artikel op een website geanonimiseerd. Tweemaal heeft de ombudsman ook, op vraag van een betrokkene, een algemene mail verstuurd naar alle hoofdredacties met het verzoek om bepaalde gevoelige informatie met privé-karakter niet te publiceren. Met genoegen hebben we kunnen vaststellen dat de media met dit verzoek rekening hebben gehouden. Dit preventieve optreden van de ombudsman wordt uit de aard der zaken discreet gehouden – het gaat om de bescherming van de privacy van individuen – maar het is naar onze mening juist een van de sterke punten van een instelling zoals de Raad voor de Journalistiek. Zonder dat daar veel formaliteiten mee gepaard gaan, kunnen we immers voorkomen dat informatie die nadelig zou kunnen zijn voor betrokkenen in de openbaarheid komt.

De voltallige Raad heeft in de loop van 2011 tien vergaderingen gehouden. Op de agenda staat telkens een overzicht van de hangende zaken en de bespreking en de uiteindelijke

Flip Voets
Ombudsman en
secretaris-generaal

goedkeuring van de beslissingen. De ontwerpen hiervan worden opgesteld door een rapporteringscommissie van drie leden, die het dossier grondig hebben bestudeerd en meestal ook een hoorzitting houden, waarbij de partijen hun standpunt nog eens mondeling kunnen toelichten en eventuele vragen kunnen beantwoorden. In het jaar 2011 hebben er in totaal 19 bijeenkomsten van een rapporteringscommissie plaatsgevonden. Tenzij de partijen hiervan uitdrukkelijk hebben afgezien, of indien de zaak zich hiertoe niet leende, gingen deze bijeenkomsten dus telkens gepaard met het horen van de partijen. Positief is alvast dat de media hier nooit verstek hebben laten gaan, en dat zij telkens zowel schriftelijk als mondeling zijn ingegaan op ons verzoek om hun standpunt met betrekking tot een klacht naar voren te brengen. Dit bewijst dat de Raad nog steeds kan rekenen op de medewerking van alle betrokken journalisten en mediahuizen, en dat is een goede zaak voor de journalistieke zelfregulering in Vlaanderen.

De ombudsman heeft in de loop van het jaar twaalf lezingen gehouden over journalistieke ethiek en het functioneren van de Raad voor een divers publiek. Een aantal keren zijn ook standpunten toegelicht in de audiovisuele en geschreven media. Alle beslissingen van de Raad werden gepubliceerd op de eigen website en in het magazine *De Journalist*.

Met de Franstalige *Conseil de déontologie journalistique* zijn op permanente basis informatie en ideeën uitgewisseld. Op internationaal vlak zijn via mail en telefoon geregelde contacten onderhouden met diverse persraden uit Europa. De ombudsman werd ook uitgenodigd om de werking van onze Raad en de principes van de zelfregulering voor te stellen op conferenties in Casablanca (Marokko), Neum en Sarajevo (Bosnië) en Agheveran (Armenië). De voorzitter van de Raad en de ombudsman hebben in oktober 2011 ook deelgenomen aan de dertiende bijeenkomst van Europese persraden in Moskou. De buitenlandse collega's hebben daar het voorstel aanvaard om de bijeenkomst in 2012 te houden in Antwerpen. De Raad voor de Journalistiek zal hier naar aanleiding van zijn tiende verjaardag gastheer zijn.

Ten slotte ronden we dit overzicht af met drie suggesties, die we vanuit onze ervaring als ombudsman menen nuttig te zijn.

Aanbevelingen

1. Nog te vaak komen mensen aankloppen bij de Raad, die met hun vraag of klacht geen gehoor hebben gekregen bij het betrokken medium. Hun mails of brieven werden niet beantwoord, of hun telefoongesprek werd bruusk afgebroken. Zoiets zou niet mogen voorkomen. Elk mediabedrijf zou werk moeten maken van een behoorlijke opvolging van zijn contacten met het publiek. Zoiets kan veel frustratie voorkomen. Veel lezers, kijkers en luisteraars hebben trouwens een persoonlijke band met hun medium. Net zoals dat met andere relaties het geval is, dreigen media die band te verliezen als hij niet verzorgd en onderhouden wordt.

2. Na een korte onderbreking is bij *De Standaard* opnieuw een ombudsman actief. Een dergelijke instelling lijkt ons een ideale aanvulling op het werk dat bij de Raad voor de Journalistiek gebeurt. Terwijl de Raad voor alle media de grote principes van de goede journalistiek probeert te formuleren en daarbij ook uitspraak doet over klachten, heeft de ombudsman in het eigen medium veel meer speelruimte om concreet in te gaan op kwesties zoals stijl, onderwerpkeuze, journalistieke aanpak en dergelijke meer. Ideaal zou naar onze mening een systeem zijn waarbij er per medium een ombudsman is die op de eerste lijn staat, terwijl de Raad dan als een soort beroepsinstantie zou fungeren. Kan daar eens over worden nagedacht?

3. Het internet en handige zoekmachines zoals *Google* stellen de privacyproblematiek in een volledig nieuw daglicht. Meerdere keren zijn we op vraag van betrokkenen tussenbeide gekomen bij internetredacties, met de vraag om naam of andere identiteitsgegevens op websites aan te passen of te verwijderen. Het gaat dan om mensen die jaren na de feiten geconfronteerd worden met het gegeven dat zij ooit in de media negatief zijn afgeschilderd, soms na een veroordeling of zelfs maar een verdenking voor relatief kleine feiten. Ook redacties zelf krijgen meer en meer dergelijke verzoeken te verwerken. De journalistiek moet op dit vlak goede afspraken maken, willen we ongelukkige wetgevende initiatieven voorkomen. Maar het moet voor journalisten ook een ethische bezorgdheid zijn om te vermijden dat mensen voor de rest van hun leven negatieve gevolgen blijven dragen van feiten uit het verleden. Veel problemen kunnen trouwens voorkomen worden door van bij de aanvang terughoudend – terughoudender dan nu het geval is – om te gaan met het geven van identiteitsgegevens zoals naam, adres of afbeelding. De richtlijn over identificatie in een gerechtelijke context, die als bijlage aan artikel 23 van de Code gehecht is, kan daarbij een goede handleiding zijn, op voorwaarde dat hij rigoureuus wordt toegepast en naar de geest ervan wordt geïnterpreteerd.

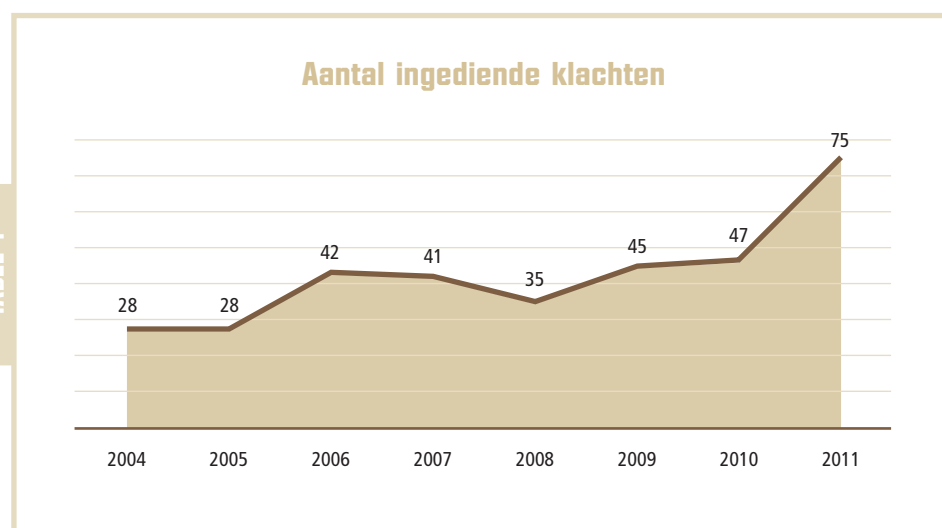
Flip Voets

Ombudsman en secretaris-generaal

KLACHTENBEHANDELING

Konden we de vorige jaren een heel geleidelijke stijging meemaken van het aantal klachten, dan is er in 2011 een gevoelige toename met meer dan 50 % vastgesteld. De forse stijging is ongetwijfeld het gevolg van de publicatie, eind 2010, van onze nieuwe code. Niet alleen heeft de code ruime weerklank gekregen in de media, waardoor meteen de Raad ook aan bekendheid gewonnen heeft. Maar vooral heeft de code aan het publiek een handig en overzichtelijk instrument geboden om een klacht op te baseren. We stellen inderdaad vast dat in een meerderheid van de klachten die vorig jaar werden ingediend, verwezen wordt naar artikelen van de code. Niet alleen voor journalisten en mediawerkers blijkt de code dus een praktische handleiding te zijn voor ethisch handelen, dat is eveneens het geval voor het publiek wanneer het wil opkomen voor zijn rechten.

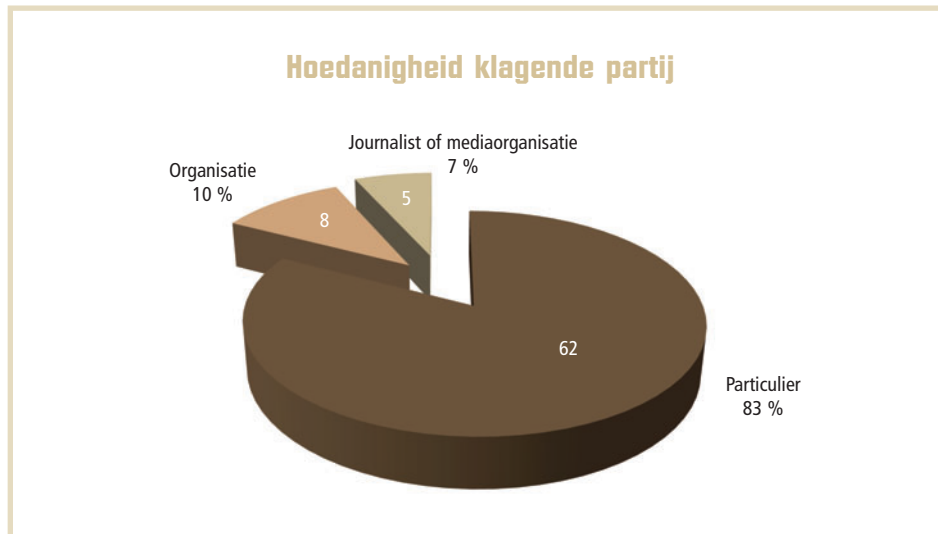
Over het hele jaar 2011 zijn er 75 nieuwe klachtendossiers geopend, dat waren er 27 meer dan in 2010. Vier dossiers betroffen geen eigenlijke klacht, maar een adviesaanvraag, maar dergelijke adviesaanvragen worden behandeld volgens dezelfde procedure als de klachten en worden daarom meegerekend in het totaal. Sinds de oprichting van de Raad in 2002 zijn er nooit zoveel nieuwe klachtendossiers geopend.

Begin 2011 waren er daarnaast nog 20 oudere klachten in behandeling. Vier van die dossiers dateren nog van het jaar 2009, de overige 16 klachten waren ingediend in de loop van 2010.

In totaal zijn dus 95 klachtendossiers behandeld in 2011: 20 oudere en 75 nieuwe. Daarvan konden er in de loop van het jaar 69 volledig worden afgewerkt, zodat er eind december 2010 nog 26 dossiers op afsluiting wachtten. Het aantal afgehandelde dossiers lag iets onder de instroom aan nieuwe klachten, maar eigenlijke achterstand is er niet opgelopen. Op één klacht na, waren alle dossiers die op het einde van het jaar nog openstonden, ingediend in 2011.

Tabel 2 geeft een overzicht van wie er bij de Raad voor de Journalistiek klacht heeft ingediend. De overgrote meerderheid van nieuwe klachten – 62 van de 75 – was afkomstig van particulieren. Acht klachten werden aanhangig gemaakt door of namens een organisatie en vijf dossiers kwamen vanuit de mediawereld zelf. De Raad heeft in 2011 geen dossier op eigen initiatief geopend.

De meeste klachten zijn nog altijd afkomstig van belanghebbenden die niet als publieke figuur te beschouwen zijn. Maar ook zogenaamde BV's doen meer en meer een beroep op onze tussenkomst. Twaalf klachten werden ingediend door mensen die min of meer publieke bekendheid genieten als politicus, als sportvedette of in de culturele wereld.

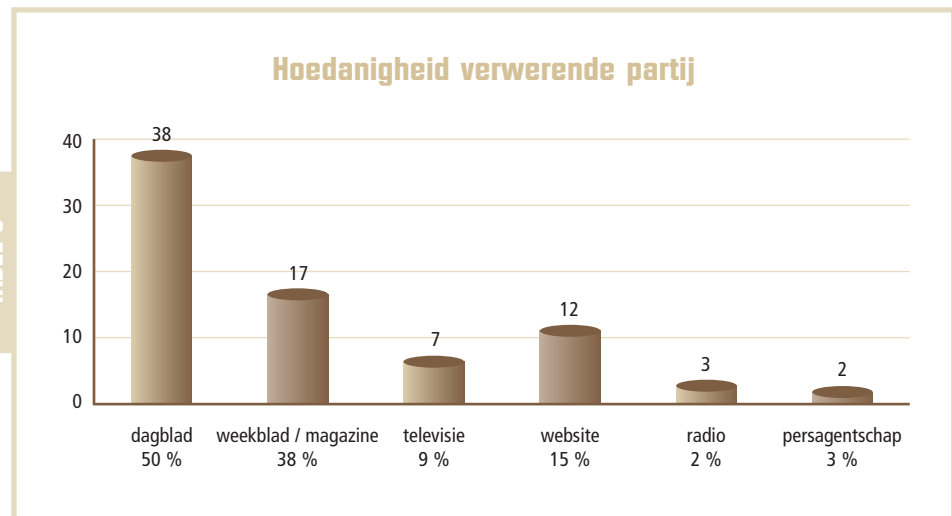
De acht dossiers die zijn ingediend door organisaties, kwamen uit diverse sectoren: twee werden ingediend door een vakbond, twee door een culturele denktank, en telkens één klacht kwam er van een commerciële onderneming, een welzijnsorganisatie en een overheidsinstelling. Tenslotte heeft ook de Privacycommissie een advies aangevraagd over een concreet dossier.

Voorts waren vijf dossiers afkomstig uit de mediasector zelf. Drie betroffen adviesaanvragen die waren ingediend door respectievelijk de openbare omroep VRT, de vereniging van beroepsjournalisten VVJ en een individuele journalist. De twee eigenlijke klachten waren afkomstig van de commerciële omroep VT4 enerzijds en van een freelance auteur anderzijds.

Net zoals de vorige jaren hadden de meeste klachten betrekking op de geschreven pers. 38, of ongeveer de helft van de klachten, waren gericht tegen dagbladen of dagbladjournalisten. 17 klachten betroffen weekbladen of magazines. De internetjournalistiek was goed voor acht klachten, maar daarnaast hadden vier dossiers van 'klassieke' media ook betrekking op hun website, zodat het totale aantal internetklachten eigenlijk twaalf bedroeg. Zeven klachten stonden in verband met televisieberichtgeving, en één betrof een radioprogramma. Daarnaast kwamen er ook twee klachten binnen tegen een persagentschap.

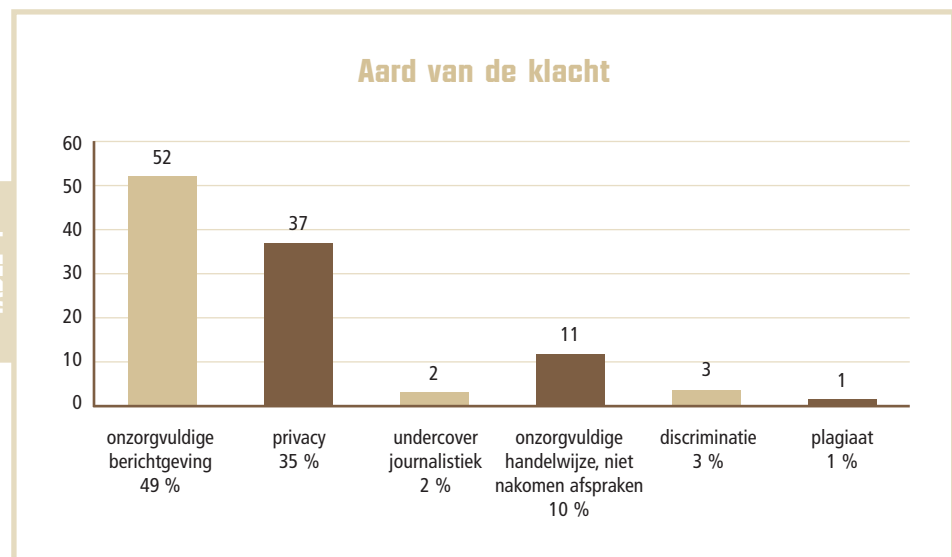
KLACHTENBEHANDELING

TABEL 3

Elke klacht wordt door ons onmiddellijk gekwalificeerd naargelang de beweerde inbreuk op de beroepsethiek, zoals die door de klager wordt aangevoerd. Het betreft een voorlopige indeling, die nog kan veranderen na het onderzoek van het hele dossier en de uitspraak van de Raad. Toch geeft de aanvankelijke kwalificatie wel een beeld van waar de problemen zich doorgaans situeren. Klagers voeren vaak meerdere inbreuken op de beroepsethiek aan, zodat het totaal van de beweerde inbreuken hoger ligt dan het totale aantal klachten. Het resultaat van de indeling is verwerkt in tabel 4.

TABEL 4

Net zoals vorige jaren valt zowat de helft van de klachten in de ruime categorie van de **onzorgvuldige berichtgeving**. Hiermee worden feitelijke fouten en vergissingen in artikelen of reportages bedoeld. Ook de gevallen van gebrek aan wederhoor bij de nieuwsgaring, of van gebrek aan wederwoord in het artikel of de bijdrage, zijn in deze categorie te situeren.

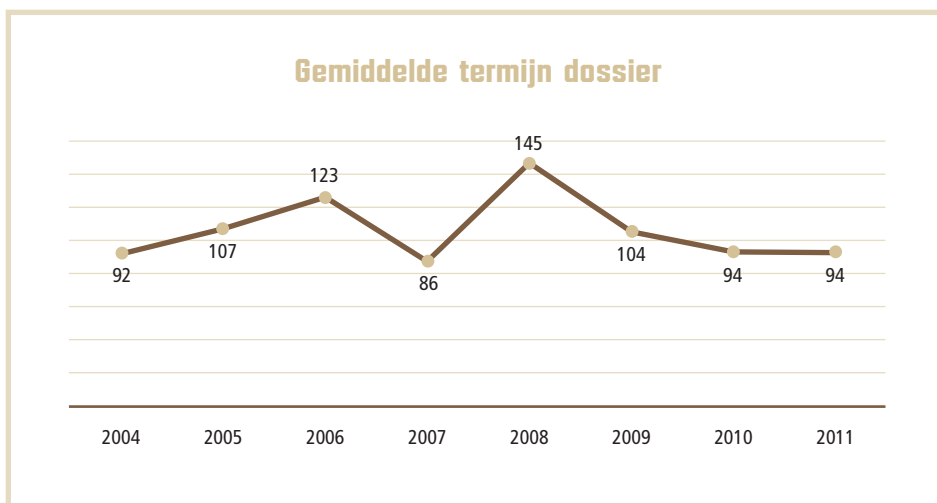
KLACHTENBEHANDELING

Klachten over beweerde schendingen van de **privacy** komen op de tweede plaats. Verscheidene klachten in deze categorie hielden verband met het noemen van de naam of het publiceren van een foto van mensen die als verdachte of veroordeelde betrokken zijn geweest in een rechtszaak.

In de ruime categorie van **onzorgvuldige handelwijze** zijn de klachten gegroepeerd die doorgaans te maken hebben met beweerde tekorten in de nieuwsgaring. Het gaat dan bijvoorbeeld over opdringerigheid bij de garing of over het niet nakomen van afspraken die door een journalist waren gemaakt.

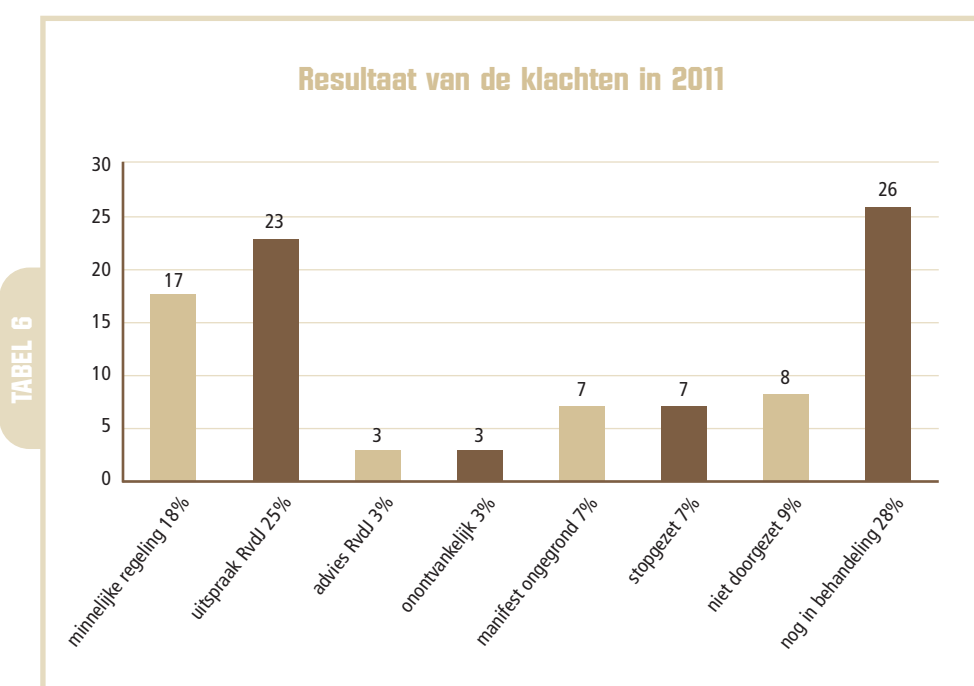
Voorts hadden twee klachten betrekking op de zogenaamde **undercover journalistiek**, waarbij de journalist een andere hoedanigheid heeft aangenomen om aan zijn informatie te geraken. Er kwamen ook drie klachten binnen over **discriminatie** en één klacht over **plagiat**.

In 2011 konden er in totaal 69 dossiers worden afgesloten. Dat zijn er aanzienlijk meer dan in 2010, toen er 48 dossiers werden afgehandeld. De toename in de verwerking van de dossiers hield min of meer gelijke pas met de hogere instroom, zodat er geen eigenlijke achterstand is opgelopen.

KLACHTENBEHANDELING

Net als in 2010 bedroeg de gemiddelde verwerkingstijd van een dossier 94 werkdagen. Hierin zijn de weekends en de vakantieperiode dus niet begrepen. De relatief korte termijn waarin een dossier kan worden afgesloten wordt gunstig beïnvloed door het gegeven dat een aantal minnelijke regelingen binnen één of twee dagen konden worden bereikt. Wanneer een zaak echter de hele procedure tot een uitspraak doorloopt, zal ze altijd minstens een vijftal maanden in beslag nemen, gelet op de diverse stappen waarin door het werkingsreglement wordt voorzien: uitwisseling van stukken, hoorzitting, beraad door de voltallige raad. Bovendien wordt bij het bepalen van een datum voor een hoorzitting steeds getracht rekening te houden met de agenda van de diverse betrokkenen, en kan ook dit vertraging met zich mee brengen.

De Raad voor de Journalistiek heeft in totaal 23 **uitspraken** gedaan over klachten. Hiermee werden in totaal 24 klachtendossiers afgesloten, want in één geval had de uitspraak betrekking op twee verschillende klachten. Elf keer werd de klacht gegrond of gedeeltelijk gegrond bevonden, en heeft de Raad dus een inbreuk vastgesteld op de journalistieke beroepsethiek. Daarnaast heeft de Raad ook driemaal een **advies** uitgebracht, waarbij er dus geen eigenlijke klacht was ingediend maar de Raad naar aanleiding van een of ander incident zijn mening heeft gegeven over de beroepsregels. Een overzicht van alle beslissingen van de Raad staat verder in dit jaarverslag.

In 17 gevallen werd een **minnelijke regeling** bereikt na tussenkomst van de ombudsman. Enkel de dossiers waarbij een uitdrukkelijk akkoord is bereikt tussen partijen worden als zodanig gekwalificeerd. In zes gevallen bestond de schikking in de publicatie van een nieuw artikel, een rechtzetting of een lezersbrief. Eveneens zes keer werd een website aangepast, door wijziging of weglating van een artikel of illustratie. In één geval volstond het aanbieden van excuses en eenmaal kon de klager zich akkoord verklaren met de uitleg van het betrokken medium. Voorts zijn er in twee gevallen afspraken gemaakt over toekomstige berichtgeving, en is er eenmaal door het betrokken medium erkend dat de tegenpartij, eveneens een medium, journalistiek correct gehandeld had.

In acht dossiers heeft de klager de zaak **niet doorgezet** nadat het betrokken medium op de klacht had geantwoord. Zonder dat er in die gevallen sprake was van een minnelijke regeling, heeft de klagende partij ons laten weten niet langer aan te dringen nadat het medium zijn handelwijze had toegelicht. Zeven dossiers zijn door de Raad zelf stopgezet, omdat klager, ondanks herinneringen, niets meer van zich heeft laten horen.

Drie klachten werden meteen na ontvangst **onontvankelijk** verklaard. Eén keer betrof het een Nederlandse zaak, één dossier had betrekking op een niet-journalistieke website en in een derde dossier was de termijn om klacht in te dienen ruimschoots overschreden. Zeven klachten werden **manifest ongegrond** verklaard door gebruik te maken van de bijzondere procedure waarin het werkingsreglement voorziet. Het betrof dossiers waarbij na een eerste onderzoek door de ombudsman en de voorzitter van de Raad werd vastgesteld dat er geen inbreuk was gepleegd op de beroepsregels, een visie waarin zij door de Raad werden bijgetreden.

Op 31 december 2011 bleven nog 26 dossiers open staan. Eén ervan dateert al van 2009, maar is door onderhandelingen tussen partijen voor geruime tijd uitgesteld. Alle overige openstaande klachtendossiers zijn ingediend in de loop van 2011.

EEN BLOEMLEZING UIT DE ONTVANGEN REACTIES

- ▶ *“Het is altijd aangenaam een administratie te ervaren waar men niet tegen de muur praat, maar meteen gehoor krijgt en waar er ook actie volgt. U heeft me vlot en goed geholpen.”*
E.M., 1/2/2011

- ▶ *“Erg bedankt voor de snelle en correcte bijstand.”*
P.H., 15/3/2011

- ▶ *“Van harte bedankt voor uw feedback. Ik waardeer dit ten zeerste.”*
E.H., 21/3/2011

- ▶ *“Alleszins bedankt voor jullie bereidwilligheid en vriendelijk luisterend oor.”*
J.Z., 12/4/2011

- ▶ *“Ik wens u hartelijk te danken voor uw bemiddeling en voor de bijzondere snelle afhandeling van mijn klacht.”*
H.D., 20/5/2011

- ▶ *“Oprechte dank voor uw bemiddeling in onze zaak met de krant”.*
M.F., 11/7/2011

- ▶ *“Hartelijk bedankt voor uw betrokkenheid in deze zaak. Uw demarche heeft zeker wat in gang gezet.”*
M.L., 22/8/2011

- ▶ *“Fijn op jullie dienst te kunnen rekenen.”*
A.D., 12/9/2011

OVERZICHT BESLISSINGEN 2011

2011-01: V t/ VRT-Panorama (13 januari 2011)	(DEELS) GEGROND
<p><i>Bij incognito-, alias- en verborgen opnames wordt er in beginsel voor gezorgd dat de betrokkenen niet identificeerbaar zijn.</i></p>	
2011-02: VMMA e.a. t/ Clint.be e.a. (10 februari 2011)	GEGROND
<p><i>Incognitojournalistiek, verborgen opnames en aliasjournalistiek zijn slechts verantwoord indien de informatie niet op een andere manier kan verkregen worden en wanneer er een voldoende maatschappelijk belang is. Bij aliasjournalistiek moet dit zelfs een gewichtig maatschappelijk belang zijn.</i></p>	
2011-03: De Crem t/ Het Nieuwsblad en Lefevere (10 maart 2011)	ONGEGROND
<p><i>De artikelen bevatten een aantal kleinere onzorgvuldigheden, die evenwel niet van die aard zijn dat ze een beroepsethische fout uitmaken.</i></p>	
2011-04: De Wereld Morgen.be t/ Everaerts (10 maart 2011)	ONGEGROND
<p><i>Als auteur van een opiniebijdrage, een column of cartoon geniet de journalist een grotere mate van vrijheid om zijn mening te geven en om conclusies te trekken uit de feiten dan in zijn feitelijke berichtgeving.</i></p>	
2011-05: Orde van Vlaamse Balies t/ Het Belang van Limburg (10 maart 2011)	GEGROND
<p><i>Het organiseren van een poll over schuld of onschuld van een beklaagde, en het publiceren van de resultaten ervan bij de aanvang van een proces, is strijdig met de journalistieke ethiek.</i></p>	
2011-06: Picard t/ Dag Allemaal (14 april 2011)	(DEELS) GEGROND
<p><i>De journalist checkt de waarachtigheid van de informatie.</i></p>	

OVERZICHT BESLISSINGEN 2011

**2011-07:
Vancoppenolle t/ Dag Allemaal
(14 april 2011)**

**(DEELS)
GEGROND**

Wanneer een journalist in zijn berichtgeving zelf ernstige beschuldigingen uit, met name wanneer die de eer en de goede naam betreffen, is het aangewezen dat hij de betrokkene voor de publicatie of de uitzending contacteert en hem loyaal de kans biedt om hierop te reageren.

**2011-08:
V. t. Dag Allemaal
(14 april 2011)**

**(DEELS)
GEGROND**

Wanneer een journalist in zijn berichtgeving zelf ernstige beschuldigingen uit, met name wanneer die de eer en de goede naam betreffen, is het aangewezen dat hij de betrokkene voor de publicatie of de uitzending contacteert en hem loyaal de kans biedt om hierop te reageren.

**2011-09:
B. t/ Het Laatste Nieuws
(12 mei 2011)**

**(DEELS)
GEGROND**

De journalist gaat in het bijzonder omzichtig om met mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie, zoals minderjarigen, slachtoffers van criminaliteit, rampen en ongevallen, en hun familie.

**2011-10:
Bracke t/ Humo
(12 mei 2011)**

ONGEGROND

In het kader van de controversie over klager, is het niet vooraf vragen van een reactie aan hem geen beroepsethische fout, temeer daar zijn standpunt meteen op de website is geplaatst zodra hij heeft gereageerd.

**2011-11:
N.V. Mobistar t/ Humo
(23 juni 2011)**

ONGEGROND

Aliasjournalistiek is slechts verantwoord (1) als de informatie niet op een andere manier kan worden verkregen en (2) indien er een gewichtig maatschappelijk belang is. Bovendien is (3) overleg met de hoofdredactie aangewezen en (4) moet zorgvuldig worden afgewogen of er geen overdreven risico's worden genomen voor de veiligheid van de journalist en de omstanders.

OVERZICHT BESLISSINGEN 2011

2011-12: Liekens t/ Story (8 september 2011)	(DEELS) GEGROND
<i>Wanneer een journalist in zijn berichtgeving zelf ernstige beschuldigingen uit, met name wanneer die de eer en de goede naam betreffen, is het aangewezen dat hij de betrokkene voor de publicatie of de uitzending contacteert en hem loyaal de kans biedt om hierop te reageren.</i>	
2011-13: Horion t/ Het Nieuwsblad (8 september 2011)	ONGEGROND
<i>Door de ernst van de feiten waarvoor klager is veroordeeld is hij een publieke figuur geworden die tot het collectieve geheugen is gaan behoren. Klager heeft nadien ook zelf de belangstelling opgezocht. Identificatie is in die omstandigheden dan ook te verantwoorden.</i>	
2011-14: Horion t/ Het Laatste Nieuws (8 september 2011)	ONGEGROND
<i>Door de ernst van de feiten waarvoor klager is veroordeeld is hij een publieke figuur geworden die tot het collectieve geheugen is gaan behoren. Klager heeft nadien ook zelf de belangstelling opgezocht. Identificatie is in die omstandigheden dan ook te verantwoorden.</i>	
2011-15: Malfrère-Vandeghinste t/ Het Wekelijks Nieuws (8 september 2011)	GEGROND
<i>Bij het publiceren van een foto van een slachtoffer van een dodelijk verkeersongeval moeten de nodige voorzorgen worden genomen om de waardigheid van het slachtoffer te respecteren.</i>	
2011-16: De Meulemeester t/ Story (8 september 2011)	GEGROND
<i>De journalist respecteert het privéleven van personen en tast het niet verder aan dan noodzakelijk in het maatschappelijk belang van de berichtgeving. De journalist gaat in het bijzonder omzichtig om met mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie, zoals minderjarigen.</i>	

OVERZICHT BESLISSINGEN 2011

2011-17: Ruelens-Massaux (8 september 2011)	ONGEGROND
<i>Uit het artikel en uit het geheel van de berichtgeving over een assisenproces blijkt geen vooringenomenheid van de journalist.</i>	
2011-18: Stijnen t/ VRT – Sporza (13 oktober 2011)	ONGEGROND
<i>Het is de taak van de pers om zo correct en volledig mogelijk te informeren over feiten van publiek belang en zich niet te beperken tot officiële mededelingen.</i>	
2011-19: Stijnen t/ Het Belang van Limburg (13 oktober 2011)	ONGEGROND
<i>De krant heeft correct gehandeld door het nieuwsfeit te situeren en kort te herinneren aan de aanleiding ervan.</i>	
2011-20: Dirkx-Cuppens t/ Het Belang van Limburg (10 november 2011)	ONGEGROND
<i>Iedere informatie over de omstandigheden van een verkeersongeval kan pijnlijk overkomen voor de naaste omgeving van het slachtoffer, en journalisten moeten hiermee in hun berichtgeving rekening houden.</i>	
2011-21: Ponnet t/ Mievis (22 december 2011)	GEGROND
<i>De journalist pleegt geen plagiaat.</i>	
2011-22: Moslim Vigilance t/ Belga (22 december 2011)	ONGEGROND
<i>In de regel is een titel boven een artikel of een bericht kort en kernachtig, en is hij bedoeld om de aandacht van de lezer te trekken.</i>	

OVERZICHT BESLISSINGEN 2011

2011-23: Muslim Vigilance t/ De Morgen (22 december 2011)	ONGEGROND
<i>In de regel is een titel boven een artikel of een bericht kort en kernachtig, en is hij bedoeld om de aandacht van de lezer te trekken.</i>	
2011-24: Advies Dupont – Het Nieuwsblad (22 december 2011)	
<i>Als auteur van een opiniebijdrage, een column of cartoon geniet de journalist een grotere mate van vrijheid om zijn mening te geven en om conclusies te trekken uit de feiten dan in zijn feitelijke berichtgeving.</i>	
2011-25: Advies VRT – assisenberichtgeving Tongeren (22 december 2011)	
<i>Betalen voor informatie is in strijd met een basisregel van de journalistieke beroepsethiek.</i>	
2011-26: Advies Story – sms berichtgeving (22 december 2011)	
<i>Ook publieke figuren hebben recht op respect voor hun privéleven. Er zijn echter elementen van het privéleven, die een invloed kunnen hebben op het publieke leven. Berichtgeving hierover kan verantwoord zijn om het publiek te informeren over kwesties van maatschappelijk belang.</i>	

SAMENSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK

EFFECTIEVE LEDEN

- **Greta BOURGEOIS**, *em. raadsheer Hof van Cassatie en buitengewoon hoogleraar KULeuven*
- **Eric BREWAEYS**, *staatsraad Raad van State en docent VUB*
- **Jan CEULEERS**, *jurist*
- **Wim CRIEL**, *verantwoordelijke uitgever Roularta Media Group, voorzitter RvdJ*
- **Luc DE SMET**, *journalist*
- **Michel DE VINCK**, *gedelegeerd bestuurder Photo News*
- **Frieda JORIS**, *senior writer Het Laatste Nieuws*
- **Guido KNOPS**, *eredirecteur Koning Boudewijnstichting, ondervoorzitter RvdJ*
- **Luc RADEMAKERS**, *hoofdredacteur VRT-Nieuwsdienst*
- **Astrid RUBBENS**, *coördinator Rondpunt*
- **Werner SMEUNINX**, *redactiemanager Gazet van Antwerpen en Belang van Limburg*
- **Luc STANDAERT**, *journalist Belang van Limburg en Gazet van Antwerpen*
- **Geert STEURBAUT**, *secretaris-generaal Corelio*
- **Bart TURELUREN**, *jurist Unie van de Periodieke Pers*
- **Leen UYTERHOEVEN**, *woordvoerder NMBS-holding*
- **Hubert VAN HUMBEECK**, *senior writer Knack*
- **Frans WAUTERS**, *bruggepensioneerd journalist*
- **Louis WEENEN**, *freelance journalist*

PLAATSVERVANGERS

- **Luc BLYAERT**, *hoofdredacteur Data News*
- **Frederik DE SWAEF**, *hoofdredacteur Story en Teve-Blad*
- **Karen DONDERS**, *docent VUB*
- **Paul GEERTS**, *publicist*
- **Pieter KNAPEN**, *directeur communicatie KULeuven*
- **Patrick LACROIX**, *algemeen directeur Vlaamse Nieuwsmedia*
- **Stefaan MICHIELSEN**, *journalist De Tijd*
- **Tim PAUWELS**, *journalist VRT en voorzitter deontologische adviesraad VRT-nieuwsdienst*
- **Wim NAERT**, *chef nieuws VTM*
- **Dominique RASKIN**, *bedrijfsjurist Sanoma magazines*
- **Frank SCHLOMER**, *journalist De Morgen*
- **Karen VAN BRABANT**, *bedrijfsjurist De Persgroep*
- **Marc VAN DE LOOVERBOSCH**, *journalist VRT*
- **Steven VAN DE RIJT**, *voorzitter Unie van de Periodieke Pers*
- **Liliane VERSLUYS**, *advocate*
- **Stefaan WALGRAVE**, *hoogleraar politieke wetenschappen universiteit Antwerpen*
- **Koen WAUTERS**, *coördinator nieuwsdienst VRT*

SECRETARIS-GENERAAL EN OMBUDSMAN

- **Flip VOETS**

ADMINISTRATIEF SECRETARIAAT

- **Kristina DEWILDE**

(Stand van zaken op 1 januari 2012)